

Valgklage fra Diana Bøgvad i forbindelse med Europa-Parlamentsvalget den 9. juni 2024

Fra Diana Bøgvad, Vordingborg, har Indenrigs- og Sundhedsministeriet modtaget vedhæftede e-mail af 14. juni 2024, hvori Diana Bøgvad har klaget over, at hun har stemt personligt på en kandidat, der efter optællingen af de personlige stemmer på sit valgsted i Vordingborg Kommune ikke har fået nogen personlige stemmer.

Klageren har i den forbindelse oplyst følgende:

”Jeg har tjekket stemmeresultatet på de personlige stemmer for mit valgsted.

Og jeg undre mig over at Søren Hansen fra Dansk Folkeparti står med 0 stemmer på det valgsted, da jeg gav ham en stemme til valget den 9/6.

Vil I undersøge om der er sket en fejl med optællingen af de personlige stemmer, så Søren får de stemmer, som han er berettiget til?”

Vordingborg Kommune har i anledning af klagen ved vedhæftede brev af 17. juni 2024 oplyst følgende:

”Ved nærmere gennemgang af kandidatlisten og afstemningsbog er der navnesammenfald mellem to kandidaters for og efternavn på samme liste.

Valgsekretariatet har ingen grund til at betvivle klagers påstand. Men idet, der er navnesammenfald, er det valgsekretariatets opfattelse, at vælger evt. kan have identificeret den forkerte kandidat og kan derved have stemt på en anden kandidat end den ønskede.”

Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan i den anledning oplyse, at følgende fremgår af § 24, stk. 3 og 4, og § 28, stk. 1 og 2, i Europa-Parlamentsvalgloven (lovbekendtgørelse nr. 5 af 8. januar 2024):

”§ 24. [...]

Stk. 2. [...]

Stk. 3. Indenrigs- og sundhedsministeren sender til valgbestyrelserne meddelelse om de godkendte kandidatlistes, om de tildelte bogstavbetegnelser, om anmeldte valgforbund samt om, hvorledes og i hvilken rækkefølge kandidaternes navne skal anføres på stemmesedlerne.

Stk. 4. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter nærmere regler om stemmesedlernes tilvejebringelse, indhold og udformning.

[...]

§ 28. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter, hvornår stemmeoptællingen skal finde sted. Stemmeoptællingen er offentlig. Det optælles, hvor mange stemmer der ved afstemningen er afgivet for hver kandidatliste, og hvor mange af disse der er afgivet for de enkelte kandidater.

Stk. 2. Hvis stemmeoptællingen finder sted på afstemningsdagen, foretages stemmeoptælling på de enkelte afstemningssteder, indberetning af afstemningsresultatet, endelig opgørelse af resultatet af stemmeafgivningen i opstillingskredsen (fintællingen), underskrivelse af valgbogen og sammenpakning af stemmematerialet i øvrigt efter reglerne i kapitel 9 i lov om valg til Folketinget med de fravigelser, der følger af §§ 29 og 30.

Stk. 3-5. [...]”

Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan desuden oplyse, at følgende fremgår af § 72, stk. 1, og § 73, stk. 1 og 2, i kapitel 9 i folketingsvalgloven (lovbekendtgørelse nr. 4 af 8. januar 2024):

”**§ 72.** Senest dagen efter at afstemningen har fundet sted, samles valgbestyrelsen til endelig opgørelse af resultatet af stemmeafgivningen i opstillingskredsen (fintælling). I opstillingskredse, hvori flere kommuner indgår helt eller delvis, samles valgbestyrelsen i kredskommunen. Fintællingen er offentlig.

Stk. 2. [...]

§ 73. For hvert afstemningsområde foretager valgbestyrelsen en ny optælling og bedømmelse af de afgivne stemmesedler efter reglerne i §§ 68, 69 og 74 a. Resultaterne af optællingerne indføres i valgbogen. Derefter opgøres, hvor mange stemmer der i hele opstillingskredsen er tilfaldet hvert parti og hver kandidat uden for partierne. Resultatet indføres i valgbogen og meddeles de tilstedeværende.

Stk. 2. Der foretages samtidig en opgørelse for hvert afstemningsområde og for hele opstillingskredsen af antallet af personlige stemmer for hver kandidat samt antallet af partistemmer for hvert parti, jf. stk. 3 og 4. Der foretages herefter en opgørelse for hele opstillingskredsen af, hvorledes de afgivne partistemmer skal fordeles på hver enkelt kandidat, jf. stk. 5, og af summen af antallet af personlige stemmer og tillagte partistemmer for hver kandidat.

Stk. 3-6. [...]”

Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan endelig oplyse, at følgende fremgår af § 8 i bekendtgørelse om stemmesedler til brug ved Europa-Parlamentsvalg (bekendtgørelse nr. 24 af 10. januar 2024):

”**§ 8.** I tilfælde, hvor der kan ske forveksling af kandidaternes navne, skal der med almindelige typer i forlængelse af navnene eller, hvis det er nødvendigt med henblik på at undgå, at kolonnerne vil få en u hensigtsmæssig bredde, under navnene anføres en kortfattet betegnelse på enten stilling eller bopæl for de pågældende kandidater. I andre tilfælde må kandidaternes stilling eller bopæl ikke anføres.

Stk. 2. Indenrigs- og sundhedsministeren træffer afgørelse om, hvilken betegnelse der skal anføres i de tilfælde, der er nævnt i stk. 1, 1. pkt.”

Af Indenrigs- og Sundhedsministeriets vejledning nr. 9106 af 28. februar 2024 om afholdelse af Europa-Parlamentsvalg søndag den 9. juni 2024 fremgår bl.a. følgende om fremgangsmåden ved fintællingen og om opgørelsen af personlige stemmer og listestemmer:

"9.7.2.1. Generelt

Fintællingen foretages efter reglerne i folketingsvalglovens § 73, stk. 1 og 2, og Europa-Parlamentsvalglovens §§ 29 og 30.

Valgbestyrelsen foretager en ny optælling og bedømmelse af de afgivne stemmesedler for hvert afstemningsområde for sig efter reglerne i folketingsvalglovens § 73, stk. 1, 1. pkt., og Europa-Parlamentsvalglovens §§ 29 og 30.

Det vil sige, at valgbestyrelsen foretager en ny optælling af, hvor mange stemmer der er afgivet for hver kandidatliste. Desuden foretager valgbestyrelsen en ny optælling af antallet af blanke og andre ugyldige stemmesedler. Valgbestyrelsen foretager her den endelige bedømmelse af stemmesedlernes gyldighed. Se afsnit 9.2 om stemmeoptælling på afstemningsstedet og afsnit 9.4 om bedømmelse af stemmesedler.

Derefter opgør valgbestyrelsen det samlede resultat for hele opstillingskredsen. Valgbestyrelsen opgør således, hvor mange stemmer der i opstillingskredsen er afgivet for hver af kandidatlisterne. Se folketingsvalglovens § 73, stk. 1, 3. pkt.

9.7.2.2. Personlig stemme eller listestemme

Samtidig med optællingen af, hvor mange stemmer der er afgivet for hver af kandidatlisterne, foretager valgbestyrelsen en opgørelse af de personlige stemmer for hver kandidat samt antallet af listestemmer for hver kandidatliste.

Opgørelsen af de personlige stemmer for hver kandidat og antallet af listestemmer skal ske for hvert afstemningsområde for sig og derefter for hele opstillingskredsen. Se folketingsvalglovens § 73, stk. 2, 1. pkt., og Europa-Parlamentsvalglovens § 30."

Det følger af § 8 i bekendtgørelse om stemmesedler til brug ved Europa-Parlamentsvalg, at i tilfælde, hvor der kan ske forveksling af kandidaternes navne, skal der anføres en kortfattet betegnelse på enten stilling eller bopæl for de pågældende kandidater. I andre tilfælde må oplysningerne ikke anføres. Det følger videre af bestemmelsen, at det er indenrigs- og sundhedsministeren, der træffer afgørelse om, hvilken betegnelse der skal anføres i disse tilfælde.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan oplyse, at ministeriet den 3. maj 2024 bl.a. sendte stemmeseddelforlæg til brug for kommunernes udarbejdelse af stemmesedler til Europa-Parlamentsvalget den 9. juni 2024 til samtlige valgbestyrrelser. Stemmeseddelforlægget indeholder samtlige partier og kandidater i den rækkefølge, de skal stå i på stemmesedlen.

I forbindelse med Indenrigs- og Sundhedsministeriets udarbejdelse af stemmeseddelforlæg havde ministeriet bl.a. gjort sig følgende overvejelser:

"I forbindelse med udarbejdelsen af stemmeseddelforlæg er Valgheden blevet opmærksom på, at der er en vis lighed mellem navnene på to af kandidaterne fra DF: Søren Hansen og Søren Lund Hansen. Det har givet anledning til overvejelser om, hvorvidt navnene er forvekslelige og skal have tilføjet en betegnelse for kandidaternes stilling eller bopæl, jf. stemmeseddelbekendtgørelsens § 8 (bkg 24/2024).

Begge kandidater har valgt, at deres stemmeseddelnavn skal være identisk med deres fulde navn.

Til brug for ministeriets overvejelser har undertegnede den 30/4-2024 rettet telefonisk henvendelse til Chris Bjerknæs, DF (tlf. 61 62 36 43), mhp. at høre DF's syn på, om der er forvekslingsrisiko mellem de to kandidater. Chris Bjerknæs oplyste, at partiet ikke mente, at der var forvekslingsrisiko. De havde været opmærksomme på, at der var et vist navnesammenfald, men de havde ikke tænkt tanken, at de to kunne forveksles. Chris Bjerknæs bad om mulighed for også at drøfte spørgsmålet med de to kandidater. Senere samme dag vendte Chris Bjerknæs tilbage pr. SMS (se akt-id 152611) med oplysning om, at partiet ønskede, at de to kandidater skulle stå med deres navne uden yderligere angivelser, og at de to kandidater var ok med det.

Ministeriet har herefter overvejet spørgsmålet. På den ene side kan det anføres, at de to navne er så ens, at der er forvekslelighed, idet den ene kandidats navn i sin helhed indgår i den anden kandidats navn. På den anden side kan det anføres, at den anden kandidat har et mellemnavn i sit navn, som gør, at de to navne adskiller sig fra hinanden. På både fortegnelsen over kandidater, som anvendes til brevstemmeafgivning, og på stemmesedlen vil begge kandidater stå med deres fulde navne (som er deres stemmeseddelnavne), og vælgerne kan dermed se, at der er tale om to forskellige kandidater.

Der er efter ministeriets opfattelse ikke noget entydigt rigtigt svar på, om der er forvekslingsrisiko i den konkrete situation. Risikoen for forveksling skal desuden vurderes over for det forhold, at en tilføjelse af bopæl eller stilling ud for to kandidater, men ikke ud for de øvrige kandidater, vil fremhæve de to kandidater på stemmesedlen, der i øvrigt i enhver henseende skal være neutral og ensartet.

På ovenstående baggrund samt i lyset af, at partiet og de to kandidater ikke selv finder, at der er forvekslingsrisiko, har ministeriet besluttet, at der ikke skal tilføjes oplysninger om de to kandidaters bopæl eller stilling på stemmesedlen.”

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har i anledning af klagen gennemgået de personlige stemmetal for kandidaterne Søren Hansen og Søren Lund Hansen fra Dansk Folkeparti for at vurdere, hvad der skulle til for at ændre på placeringen i partiets stedfortræderrækkefølge.

Kandidaten Søren Hansen fra Dansk Folkeparti fik 975 personlige stemmer og blev på den baggrund nummer 9 i partiets stedfortræderliste. Kandidaten Stine Steffensen fik 1.006 personlige stemmer og blev nummer 8 i stedfortræderlisten. Søren Hansen skulle derfor derudover have fået mere end 31 personlige stemmer for at kunne blive placeret som nummer 8 på stedfortræderlisten.

Kandidaten Søren Lund Hansen fra Dansk Folkeparti fik 1.421 personlige stemmer og blev på den baggrund nummer 4 i partiets stedfortræderliste. Kandidaten Julie Jacobsen fik 1.999 personlige stemmer og blev nummer 3 i stedfortræderlisten. Søren Lund Hansen skulle derfor derudover have fået mere end 578 personlige stemmer for at kunne blive placeret som nummer 3 på stedfortræderlisten.

Det har således ikke haft nogen betydning for valgresultatet, at der eventuelt er sket en fejl enten ved vælgerens afmærkning på stemmesedlen eller ved valgbestyrelsens fintælling.

Henset hertil og til Indenrigs- og Sundhedsministeriets overvejelser om forvekslingsrisiko, hvori det bl.a. indgik, at Dansk Folkeparti vurderede, at der ikke var nogen forvekslingsrisiko mellem de to kandidater, og at begge de to kandidater var enige i den nævnte vurdering, giver kommunens udtalelse herefter ikke Indenrigs- og Sundhedsministeriet anledning til bemærkninger.

Klageren er herfra underrettet om, at sagen er oversendt til Folketinget.

Med venlig hilsen

Nikolaj Stenfalk

/Christine Boeskov